

HOTĂRÂRE nr. 1.091 din 16 august 2006
privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de munca

EMITENT: GUVERNUL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 739 din 30 august 2006

Guvernul României În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,
Guvernul României adopta prezenta hotărâre.

CAP. I
Dispoziții generale

ART. 1

Prezenta hotărâre stabilește cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de munca, așa cum este definit la art. 4.

ART. 2

Prevederile prezentei hotărâri nu se aplica:

- a) mijloacelor de transport utilizate în afară întreprinderii și/sau unității sau locurilor de munca din interiorul mijloacelor de transport;
- b) santierelor temporare sau mobile;
- c) industriilor extractive;
- d) vaselor de pescuit;
- e) campurilor, pădurilor și altor terenuri care aparțin unei întreprinderi agricole sau forestiere, dar sunt situate în afară ariei clădirilor întreprinderii.

ART. 3

Prevederile [Legii securității și sănătății în munca nr. 319/2006](#) se aplica în totalitate domeniului prevăzut la art. 1, fără a aduce atingere prevederilor mai restrictive și/sau specifice din prezenta hotărâre.

ART. 4

În sensul prezentei hotărâri, prin loc de munca se înțelege locul destinat să cuprindă posturi de lucru, situat în clădirile întreprinderii și/sau unității, inclusiv orice alt loc din aria întreprinderii și/sau a unității la care lucrătorul are acces în cadrul desfășurării activității.

ART. 5

Se considera că un lucrător lucrează în condiții de izolare atunci când nu are contact vizual și comunicare verbală directă cu alți lucrători, în cele mai multe cazuri pentru o perioadă de timp mai mare de o oră, și când nu este posibil să i se acorde ajutor imediat în caz de accident sau când se afla într-o situație critică.

ART. 6

Locurile de munca utilizate pentru prima dată după data intrării în vigoare a prezentei hotărâri trebuie să îndeplinească cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în anexa nr. 1.

ART. 7

Locurile de munca aflate deja în folosință înainte de data intrării în vigoare a prezentei hotărâri trebuie să îndeplinească cerințele minime de securitate și sănătate prevăzute în anexa nr. 2.

CAP. II
Obligații generale

ART. 8

În scopul asigurării securității și sănătății lucrătorilor, angajatorul trebuie să ia toate măsurile ca:

- a) să fie păstrate în permanență libere căile de acces ce conduc spre ieșirile de urgență și ieșirile propriu-zise;
- b) să fie realizată întreținerea tehnică a locului de munca și a echipamentelor și dispozitivelor, în special a celor menționate în anexele nr. 1 și 2, iar orice neconformități constatate și susceptibile de a afecta securitatea și sănătatea lucrătorilor să fie corectate cât mai curând posibil;
- c) să fie curățate cu regularitate, pentru a se asigura un nivel de igienă corespunzător locului de munca, echipamentele și dispozitivele, în special cele menționate la pct. 6 din anexa nr. 1 și la pct. 6 din anexa nr. 2;
- d) să fie cu regularitate întreținute și verificate echipamentele și dispozitivele de securitate destinate prevenirii sau eliminării pericolelor, în special cele prevăzute în anexele nr. 1 și 2.

ART. 9

Atunci când locurile de munca suferă modificări, extinderi și/sau transformări după data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, angajatorul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că aceste modificări, extinderi și/sau transformări sunt în concordanță cu cerințele minime corespunzătoare prevăzute în anexa nr. 1.

CAP. III
Informarea, consultarea și participarea lucrătorilor

ART. 10

Fără a aduce atingere prevederilor [art. 16 și 17 din Legea nr. 319/2006](#), referitoare la informarea lucrătorilor, lucrătorii și/sau reprezentanții acestora trebuie să fie informați cu privire la toate măsurile ce trebuie luate în domeniul securității și sănătății la locul de munca.

ART. 11

Personalul care lucrează în condiții de izolare trebuie să fie informat cu privire la:

- a) manevrarea echipamentului de munca, starea acestuia (fiabilitate și accesibilitate);
- b) riscurile de accidentare și modul de acțiune în caz de apariție a acestora;
- c) comportamentul adecvat în cazul producerii unei avarii sau al apariției unei situații critice;
- d) utilizarea echipamentului individual de protecție;
- e) primul ajutor;
- f) utilizarea sistemului de supraveghere și de legatură cu exteriorul.

ART. 12

Consultarea și participarea lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora cu privire la problemele la care se face referire în prezenta hotărâre trebuie să se desfășoare în conformitate cu prevederile [art. 18 și 19 din Legea nr. 319/2006](#).

CAP. IV Sanctiuni

ART. 13

Încălcarea prevederilor prezentei hotărâri atrage răspunderea contravențională, civilă sau penală, potrivit [Legii nr. 319/2006](#).

ART. 14

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către inspectorii de munca din cadrul Inspecției Muncii și de către inspectorii de sănătate publică din cadrul Ministerului Sănătății Publice.

CAP. V Dispoziții finale

ART. 15

Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 16

Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 octombrie 2006.

*Prezenta hotărâre transpune Directiva 1989/654/CEE privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locuri de munca, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 393/1989.

PRIM-MINISTRU CALIN POPESCU-TARICEANU

Contrasemnează:

Ministrul muncii, solidarității sociale și familiei, Gheorghe Barbu
Ministrul economiei și comerțului, Codrut Ioan Seres
Ministrul sănătății publice, Gheorghe Eugen Nicolaescu
Ministrul mediului și gospodăririi apelor, Sulfina Barbu
p. Ministrul integrării europene, Adrian Ciocanea, secretar de stat

București, 16 august 2006. Nr. 1.091.

ANEXA 1

CERINȚE MINIME

de securitate și sănătate pentru locurile de munca utilizate pentru prima dată conform art. 6 din hotărâre

1. Observație preliminară

Obligațiile menționate în prezenta anexa se aplică ori de câte ori caracteristicile locului de munca, activitatea, împrejurările sau un risc impun acest lucru.

2. Stabilitate și rezistență

Clădirile care adapostesc locuri de munca trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare naturii utilizării lor.

3. Instalații electrice

Instalațiile electrice trebuie să fie proiectate și construite astfel încât să nu prezinte un pericol de incendiu sau explozie.

Lucrătorii trebuie să fie protejați împotriva riscului de accidentare prin atingere directă și/sau atingere indirectă.

Proiectarea, construcția și alegerea materialului și dispozitivelor de protecție trebuie să țină seama de tensiunea nominală, influența condițiilor externe și de competența lucrătorilor care au acces la părțile componente ale instalației.

4. Cai și ieșiri de urgență

4.1. Căile și ieșirile de urgență trebuie să rămână în permanență libere și să conducă în mod cât mai direct posibil în aer liber sau în spații sigure.

4.2. În caz de pericol, trebuie să fie posibilă evacuarea rapidă și în condiții cât mai sigure a lucrătorilor de la toate posturile de lucru.

4.3. Numărul, amplasarea și dimensiunile căilor și ieșirilor de urgență depind de utilizare, de echipament și de dimensiunile locurilor de munca, precum și de numărul maxim de persoane care pot fi prezente.

4.4. Ușile de ieșire în caz de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate sau fixate astfel încât să nu poată fi deschise imediat și cu ușurință de către orice persoană care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

Ușile glisante sau turnante nu sunt permise în cazul în care acestea au destinația de ieșiri de urgență.

4.5. Căile și ieșirile de urgență speciale trebuie semnalizate în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 971/2006](#) privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de munca.

Această semnalizare trebuie să fie suficient de rezistentă și să fie plasată în locurile corespunzătoare.

4.6. Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces spre acestea trebuie să fie eliberate de orice obstacole, astfel încât să poată fi utilizate în orice moment fără dificultate.

4.7. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminat de siguranță/urgență de intensitate suficientă, în cazul în care se întrerupe alimentarea cu energie electrică.

5. Detectarea și prevenirea incendiilor

5.1. În funcție de dimensiunile și destinația clădirilor, de echipamentele pe care acestea le conțin, de proprietățile fizice și chimice ale substanțelor prezente și de numărul maxim potențial de persoane prezente, locurile de munca trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor și, dacă este cazul, cu detectoare de incendii și sisteme de alarmă.

5.2. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiilor trebuie să fie ușor accesibile și simplu de manevrat.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 971/2006](#).

Aceste semnalizări trebuie să fie suficient de rezistente și amplasate în locuri corespunzătoare.

6. Ventilarea locurilor de munca în spații închise

6.1. La locurile de munca în spații închise trebuie luate măsuri pentru a asigura suficient aer proaspăt, avându-se în vedere metodele de lucru utilizate și cerințele fizice impuse lucrătorilor.

În cazul utilizării unui sistem de ventilare forțată, acesta trebuie să fie menținut în stare de funcționare.

Orice avarie trebuie semnalizată de un sistem de control, dacă acest lucru este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

6.2. Dacă se utilizează instalații de ventilare mecanică sau de aer condiționat, acestea trebuie să funcționeze astfel încât să nu creeze disconfort prin expunerea lucrătorilor la curenți de aer.

Orice depunere sau impuritate ce poate crea un risc imediat pentru sănătatea lucrătorilor prin poluarea atmosferei trebuie eliminată fără întârziere.

7. Temperatura în încăperi

7.1. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile ce cuprind posturi de lucru trebuie să fie adecvată organismului uman, ținându-se seama de metodele de lucru utilizate și de cerințele fizice impuse lucrătorilor.

7.2. Temperatura în camerele de odihnă, în încăperile pentru personalul de serviciu permanent, în grupurile sanitare, în cantine și în încăperile pentru acordarea primului ajutor trebuie să corespundă destinației specifice a acestor încăperi.

7.3. Ferestrele, luminatoarele și glasvandurile trebuie să permită evitarea luminii solare excesive la locurile de munca, în funcție de natura muncii și de locul de munca.

8. Iluminatul natural și artificial

8.1. În măsura în care este posibil, locurile de munca trebuie să aibă iluminat natural suficient și să fie prevăzute cu iluminat artificial adecvat pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor.

8.2. Instalațiile de iluminat din încăperile cu posturi de lucru și de pe căile de acces și de circulație trebuie amplasate în așa fel încât să nu existe riscul de accidentare a lucrătorilor ca rezultat al tipului de iluminat montat.

8.3. Locurile de munca în care lucrătorii sunt în mod deosebit expuși riscurilor în caz de întrerupere a iluminatului artificial trebuie să fie prevăzute cu iluminat de siguranță/urgență de o intensitate suficientă.

9. Pardoseli, pereți, plafoane și acoperișuri ale încăperilor

9.1. Pardoselile locurilor de munca trebuie sa fie lipsite de proeminente, de găuri sau de planuri înclinate periculoase și trebuie sa fie fixe, stabile și nealunecoase.

Încăperile care cuprind posturi de lucru trebuie sa fie izolate termic în mod corespunzător, ținându-se seama de tipul de întreprindere și de activitatea fizica a lucrătorilor.

9.2. Suprafețele pardoselilor, pereților și plafoanelor din încăperi trebuie sa fie curatate și renovate pentru a se obține condiții de igiena corespunzătoare.

9.3. Pereții transparenti sau translucizi, în special pereții despartitori realizați integral din sticla, din încăperi sau din vecinătatea posturilor de lucru și a căilor de circulație trebuie sa fie semnalizați clar și construiți din materiale securizate sau sa fie separati de aceste posturi de lucru și cai de circulație, pentru a preveni intrarea în contact a lucrătorilor cu pereții și ranirea cauzată de spargerea lor în bucăți.

9.4. Accesul pe acoperisurile construite din materiale cu rezistenta insuficienta trebuie permis numai dacă exista echipamente care sa asigure executarea lucrării în condiții de securitate.

10. Ferestre și luminatoare

10.1. Lucrătorii trebuie sa aibă posibilitatea sa deschidă, sa inchida, sa regleze sau sa fixeze ferestrele, luminatoarele și ventilatoarele în condiții de securitate. Când sunt deschise, acestea trebuie pozitionate și fixate astfel încât sa nu constituie un pericol pentru lucrători.

10.2. Ferestrele și luminatoarele trebuie sa fie concepute în raport cu echipamentul sau trebuie prevăzute cu dispozitive care sa permită curatarea lor fără riscuri pentru lucrătorii care executa aceasta munca sau pentru lucrătorii prezenți în clădire sau în jurul acesteia.

11. Usi și porți

11.1. Poziția, numărul și dimensiunile ușilor și portilor, precum și materialele care se folosesc la construcția acestora sunt determinate de natura și utilizarea încăperilor sau incintelor.

11.2. Ușile transparente trebuie sa fie marcate corespunzător, la înălțimea vederii.

11.3. Ușile și porțile batante trebuie sa fie transparente sau sa aibă un panou transparent.

11.4. Dacă suprafețele transparente sau translucide ale ușilor și portilor nu sunt construite dintr-un material securizat și dacă exista pericolul ca lucrătorii sa fie răniți în cazul spargerii unei usi sau porți, suprafețele trebuie sa fie protejate împotriva spargerii.

11.5. Ușile glisante trebuie sa fie prevăzute cu un sistem de siguranta care sa împiedice ieșirea de pe sine și căderea lor.

11.6. Ușile și porțile care se deschid în sus trebuie sa fie prevăzute cu un sistem de siguranta care sa împiedice căderea lor.

11.7. Ușile și porțile situate de-a lungul căilor de salvare trebuie sa fie marcate corespunzător.

Trebuie sa fie posibila deschiderea lor din interior în orice moment, fără ajutor special.

Trebuie sa fie posibila deschiderea ușilor atunci când locurile de munca sunt ocupate.

11.8. În vecinătatea imediata a oricăror porți destinate în principal circulației vehiculelor trebuie sa existe usi pentru pietoni, cu excepția cazului în care utilizarea de către pietoni a acestor porți nu prezintă un pericol; astfel de usi trebuie sa fie marcate clar și degajate în permanenta.

11.9. Ușile și porțile mecanice trebuie sa funcționeze fără sa prezinte un risc de accidentare pentru lucrători.

Acestea trebuie sa fie prevăzute cu dispozitive de oprire de urgenta accesibile și ușor de identificat și, dacă nu se deschid automat în cazul întreruperii alimentarii cu energie electrica, sa poată fi deschise manual.

12. Căile de circulație - zone periculoase

12.1. Căile de circulație, inclusiv treptele, scarile fixe, cheiurile și rampele de încărcare trebuie sa fie amplasate și dimensionate astfel încât sa asigure un acces ușor, sigur și adecvat pentru pietoni și vehicule fără a pune în pericol lucrătorii aflați în vecinătatea acestor cai de circulație.

12.2. Căile utilizate pentru circulația pietonala și/sau pentru transportul intern trebuie sa fie dimensionate în concordanta cu numărul potențial de utilizatori și tipul de activitate.

Dacă pe căile de circulație sunt utilizate mijloace de transport, trebuie sa fie asigurate distanțele minime de securitate pentru pietoni.

12.3. Căile de circulație destinate vehiculelor trebuie amplasate astfel încât sa existe o distanta suficienta fata de usi, porți, treceri pentru pietoni, culoare și scări.

12.4. Atunci când echipamentele din încăperi și utilizarea acestora impun protecția lucrătorilor, căile de circulație trebuie sa fie marcate clar.

12.5. Dacă locurile de munca includ zone periculoase în care, data fiind natura activității, exista riscul caderii lucrătorului sau a unor obiecte, aceste locuri trebuie sa fie prevăzute cu dispozitive care sa evite pătrunderea lucrătorilor neautorizați în aceste zone.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii care sunt autorizați sa pătrundă în zonele periculoase.

Zonele periculoase trebuie marcate clar.

13. Măsuri specifice pentru scări rulante și transportoare

Scarile rulante și transportoarele trebuie sa funcționeze în condiții de securitate.

Acetia trebuie prevăzute cu dispozitive de securitate necesare și dotate cu dispozitive de oprire de urgență accesibile și ușor de identificat.

14. Cheiuri și rampe de încărcare

14.1. Cheiurile și rampele de încărcare trebuie să corespundă dimensiunilor incarcaturilor care se transporta.

14.2. Cheiurile de încărcare trebuie să aibă cel puțin un punct de ieșire.

Dacă este posibil din punct de vedere tehnic, docurile care depășesc o anumită lungime trebuie să aibă câte un punct de ieșire la fiecare capăt.

14.3. Rampele de încărcare trebuie să fie sigure pentru a preveni caderile lucrătorilor.

15. Dimensiunile încăperilor și volumul de aer în încăperi - libertatea de mișcare la postul de lucru

15.1. Încăperile de lucru trebuie să aibă o suprafață, o înălțime și un volum de aer suficiente, care să permită lucrătorilor să își îndeplinească sarcinile de muncă fără riscuri pentru securitatea, sănătatea sau confortul acestora.

15.2. Dimensiunile zonei neocupate a postului de lucru trebuie să fie calculate astfel încât să permită lucrătorilor să aibă suficientă libertate de mișcare pentru a-și îndeplini sarcinile de muncă.

Dacă acest lucru nu este posibil din motive specifice postului de lucru, lucrătorul trebuie să aibă suficientă libertate de mișcare în apropierea postului sau de lucru.

16. Încăperi pentru odihna

16.1. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității sau prezentei unui număr mare de angajați, impun acest lucru, lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție încăperi pentru odihna ușor accesibile.

Aceasta prevedere nu se aplica dacă lucrătorii sunt angajați în birouri sau în încăperi de lucru similare care oferă posibilități echivalente de relaxare în timpul pauzelor.

16.2. Încăperile pentru odihna trebuie să fie suficient de mari și prevăzute cu un număr de mese și scaune cu spatar corespunzător numărului de lucrători.

16.3. În încăperile pentru odihna trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

16.4. Dacă orele de lucru sunt cu regularitate și frecvent întrerupte și nu există o încăpere pentru odihna, trebuie să fie asigurate alte încăperi în care lucrătorii să poată sta în timpul unor astfel de întreruperi, ori de câte ori este necesar pentru securitatea sau sănătatea lor.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.

17. Femei gravide și mame care alăptează

Femeile gravide și mamele care alăptează trebuie să aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcat în condiții corespunzătoare.

18. Instalații sanitare

18.1. Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte

18.1.1. Lucrătorilor trebuie să li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie să poarte îmbrăcăminte de lucru specială și dacă, din motive de sănătate sau de decență, nu li se poate cere să se schimbe într-un alt spațiu.

Vestiarele trebuie să fie ușor accesibile, să aibă o capacitate suficientă și să fie prevăzute cu scaune.

18.1.2. Vestiarele trebuie să aibă dimensiuni suficiente și să aibă dotări care să permită fiecărui lucrător să își încui îmbrăcăminte în timpul programului de lucru.

Dacă este cazul (de exemplu, existența substanțelor periculoase, umiditate, murdarie), dulapurile pentru îmbrăcăminte de lucru trebuie să fie separate de cele pentru vestimentația și efectele personale.

18.1.3. Trebuie să existe vestiare separate sau o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și femei.

18.1.4. Dacă vestiarele nu sunt necesare în sensul primului paragraf al pct. 18.1.1, trebuie prevăzut pentru fiecare lucrător un loc în care să își țină îmbrăcăminte personală sub cheie.

18.2. Dușuri și chiuvete

18.2.1. Trebuie prevăzute pentru lucrători dușuri corespunzătoare și în număr suficient, dacă acest lucru este impus de natura activității sau din motive de sănătate.

Trebuie prevăzute săli de dușuri separate sau o utilizare separată a salilor de dușuri pentru bărbați și pentru femei.

18.2.2. Sălile de dușuri trebuie să fie suficient de incapatoare încât să permită fiecărui lucrător să își facă toaleta fără să fie deranjat și în condiții de igienă corespunzătoare.

Dusurile trebuie prevăzute cu apă curentă rece și caldă.

18.2.3. Atunci când dusurile nu sunt necesare în sensul primului paragraf al pct. 18.2.1, trebuie să fie prevăzute chiuvete cu apă curentă (și cu apă caldă, dacă este necesar) adecvate și în număr suficient și care să fie amplasate în apropierea posturilor de lucru și a vestiarelor.

Din motive de decență, trebuie să existe chiuvete separate sau să fie asigurată utilizarea separată a acestora pentru bărbați și pentru femei.

18.2.4. Dacă încăperile cu dușuri sau chiuvete sunt separate de vestiare, trebuie să existe o cale ușoară de comunicare între ele.

18.3. Cabine de WC-uri și chiuvete

În apropierea posturilor de lucru, a încăperilor de odihnă, a vestiarelor și a salilor de dușuri sau chiuvete, lucrătorii trebuie să dispună de locuri speciale, dotate cu un număr suficient de WC-uri și de chiuvete.

Trebuie prevăzute cabine de WC-uri separate pentru bărbați și pentru femei sau utilizarea separată a acestora.

19. Încăperi pentru acordarea primului ajutor

19.1. În funcție de dimensiunile spațiilor de lucru, de tipul de activitate desfășurată și de frecvența accidentelor, trebuie să fie asigurate una sau mai multe încăperi pentru acordarea primului ajutor.

19.2. Încăperile pentru acordarea primului ajutor trebuie echipate cu instalații și dispozitive indispensabile pentru primul ajutor și trebuie să permită accesul cu brancarde.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 971/2006](#).

19.3. De asemenea, echipamentul de prim ajutor trebuie să fie disponibil în toate locurile unde condițiile de lucru o cer.

Acest echipament trebuie să fie marcat corespunzător și să fie ușor accesibil.

20. Lucrători cu dizabilități

La organizarea locurilor de muncă trebuie să se țină seama de lucrătorii cu dizabilități, dacă este necesar.

Această prevedere se aplică în special în ceea ce privește ușile, căile de comunicație, scarile, dusurile, chiuvetele, WC-urile și posturile de lucru utilizate sau ocupate direct de persoanele cu dizabilități.

21. Locuri de muncă în aer liber (dispoziții speciale)

21.1. Posturile de lucru, căile de circulație și alte zone sau instalații în aer liber, utilizate sau ocupate de lucrători în cursul activității lor, trebuie să fie organizate astfel încât pietonii sau vehiculele să circule în condiții de securitate.

Prevederile pct. 12, 13 și 14 se aplică, de asemenea, căilor de circulație principale aflate în perimetrul întreprinderii (cai de circulație care conduc la posturi de lucru fixe), căilor de circulație utilizate pentru întreținerea curentă și supravegherea instalațiilor întreprinderii și spațiilor de încărcare. Prevederile pct. 12 se aplică, de asemenea, locurilor de muncă în aer liber.

21.2. Locurile de muncă în aer liber trebuie să fie iluminate corespunzător cu un sistem de iluminat artificial, dacă lumina naturală nu este suficientă.

21.3. Când lucrătorii sunt angajați la posturi de lucru în aer liber, astfel de posturi de lucru trebuie să fie amenajate pe cât posibil astfel încât aceștia:

- a) să fie protejați împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile și, dacă este necesar, împotriva caderii obiectelor;
- b) să nu fie expuși unui nivel de zgomot daunator, nici unor influențe exterioare vătămătoare, cum ar fi gaze, vapori sau praf;
- c) să își poată părăsi posturile de lucru rapid în eventualitatea vreunui pericol sau să poată primi rapid asistență;
- d) să nu poată aluneca sau cădea.

22. Locuri de muncă în condiții de izolare (dispoziții speciale)

22.1. Angajatorul va numi prin decizie o persoană cu atribuții concrete care să supravegheze lucrătorii care lucrează în condiții de izolare.

22.2. Pentru a se putea interveni în timp util în caz de accident sau avarie la locurile de muncă în condiții de izolare, acestea vor fi dotate cu mijloace tehnice care permit legătura cu persoana care asigură supravegherea:

- a) constant automat (centrale de supraveghere, dispozitive de alarmare prin unde radio);
- b) periodic automat (radio-telefon, telefon);
- c) periodic prin intermediul unei persoane (apeluri telefonice, radio-telefon, camera de luat vederi și monitor).

23. Principii ergonomice

23.1. Dimensiunea locului de muncă se realizează în funcție de particularitățile anatomice, fiziologice, psihologice ale organismului uman, precum și de dimensiunile și caracteristicile echipamentului de muncă, ale mobilierului de lucru, de mișcările și deplasările lucrătorului în timpul activității, de distanțele de securitate, de dispozitivele ajutoare pentru manipularea maselor, ca și de necesitatea asigurării confortului psihofizic.

23.2. Eliminarea pozițiilor forțate, nenaturale, ale corpului lucrătorului și asigurarea posibilităților de modificare a poziției în timpul lucrului se realizează prin amenajarea locului de muncă, prin optimizarea fluxului tehnologic și prin utilizarea echipamentelor de muncă care respectă prevederile reglementărilor în vigoare.

23.3. Locurile de munca la care se lucrează în poziție așezat se dotează cu scaune concepute corespunzător caracteristicilor antropometrice și funcționale ale organismului uman, precum și activității care se desfășoară, corelandu-se înălțimea scaunului cu cea a planului de lucru.

23.4. La locurile de munca unde se lucrează în poziție ortostatică trebuie asigurate, de regula, mijloace pentru așezarea lucrătorului cel puțin pentru perioade scurte de timp (de exemplu, scaune, bănci).

23.5. Echipamentele de munca, mesele și bancurile de lucru trebuie să asigure spațiu suficient pentru sprijinirea comodă și stabilă a membrilor inferioare în timpul activității, cu posibilitatea miscării acestora.

23.6. Înălțimea planului de lucru pentru poziția așezat sau ortostatică se stabilește în funcție de distanța optimă de vedere, de precizia lucrării, de caracteristicile antropometrice ale lucrătorului și de mărimea efortului membrilor superioare.

23.7. Pentru evitarea mișcărilor de răsucire și aplecare ale corpului, precum și a mișcărilor foarte ample ale brațelor, trebuie luate măsuri de organizare corespunzătoare a fluxului tehnologic, de manipulare corectă a materiilor prime și a produselor la echipamentele de munca la care lucrătorul intervine direct.

ANEXA 2

CERINȚE MINIME

de securitate și sănătate pentru locurile de munca aflate deja în folosință, după cum se menționează în art. 7 din hotărâre

1. Observație preliminară

Obligațiile menționate în prezenta anexa se aplică ori de câte ori caracteristicile locului de munca, activitatea, împrejurările sau un risc impun acest lucru.

2. Stabilitate și rezistență

Clădirile care adapostesc locuri de munca trebuie să aibă o structură și o rezistență corespunzătoare naturii utilizării lor.

3. Instalații electrice

Instalațiile electrice trebuie să fie proiectate și construite astfel încât să nu prezinte pericol de incendiu sau explozie; lucrătorii trebuie să fie protejați în mod adecvat împotriva riscului de accidentare prin atingere directă și/sau atingere indirectă.

Instalațiile electrice și dispozitivele de proiectie trebuie să corespundă tensiunii nominale, condițiilor exterioare și competenței persoanelor care au acces la părți ale instalației.

4. Cai și ieșiri de urgență

4.1. Căile și ieșirile de urgență trebuie să rămână în permanență libere și să conducă în mod cât mai direct posibil în aer liber sau în spații sigure.

4.2. În caz de pericol, trebuie să fie posibilă evacuarea rapidă și în condiții cât mai sigure a lucrătorilor de la toate posturile de lucru.

4.3. Trebuie să existe un număr corespunzător de cai de salvare și ieșiri de urgență.

4.4. Ușile de ieșire în caz de urgență trebuie să se deschidă spre exterior.

Ușile glisante sau turnante nu sunt permise în cazul în care acestea au destinația de ieșiri de urgență.

Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate sau fixate astfel încât să nu poată fi deschise imediat și cu ușurință de către orice lucrător care ar avea nevoie să le utilizeze în caz de urgență.

4.5. Căile și ieșirile de urgență speciale trebuie semnalizate în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 971/2006](#).

Această semnalizare trebuie să fie suficient de rezistentă și să fie amplasată în locurile corespunzătoare.

4.6. Ușile de ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.

Căile și ieșirile de urgență, precum și căile de circulație și ușile de acces spre acestea trebuie să fie eliberate de orice obstacole, astfel încât să poată fi utilizate în orice moment fără dificultate.

4.7. Căile și ieșirile de urgență care necesită iluminare trebuie prevăzute cu iluminat de siguranță/urgență de intensitate suficientă în cazul în care se întrerupe alimentarea cu energie electrică.

5. Detectarea și prevenirea incendiilor

5.1. În funcție de dimensiunile și destinația clădirilor, de echipamentele pe care acestea le conțin, de proprietățile fizice și chimice ale substanțelor prezente și de numărul maxim potențial de persoane prezente, locurile de munca trebuie prevăzute cu dispozitive corespunzătoare pentru stingerea incendiilor și, dacă este necesar, cu detectoare de incendii și sisteme de alarmă.

5.2. Dispozitivele neautomatizate de stingere a incendiilor trebuie să fie ușor accesibile și ușor de manevrat.

Acestea trebuie să fie semnalizate în conformitate cu prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 971/2006](#).

Aceste semnalizari trebuie sa fie suficient de rezistente și amplasate în locuri corespunzătoare.

6. Ventilatia locurilor de munca în spații închise

Trebuie luate măsuri pentru a asigura suficient aer proaspăt la locurile de munca în spații închise, avându-se în vedere metodele de lucru utilizate și cerințele fizice impuse lucrătorilor.

În cazul utilizării unui sistem de ventilare forțată, acesta trebuie sa fie menținut în stare de funcționare.

Orice avarie trebuie semnalizata de un sistem de control, dacă acest lucru este necesar pentru sănătatea lucrătorilor.

7. Temperatura în încăperi

7.1. În timpul programului de lucru, temperatura din încăperile ce conțin posturi de lucru trebuie sa fie adecvată organismului uman, ținându-se seama de metodele de lucru utilizate și de cerințele fizice impuse lucrătorilor.

7.2. Temperatura în camerele de odihna, încăperile pentru personalul de serviciu permanent, în încăperile sanitare, în cantine și în încăperile pentru acordarea primului ajutor trebuie sa corespundă destinației specifice a acestor încăperi.

8. Iluminatul natural și artificial

8.1. În măsura în care este posibil, locurile de munca trebuie sa aibă iluminat natural suficient și sa fie prevăzut un iluminat artificial adecvat pentru sănătatea și securitatea lucrătorilor.

8.2. Locurile de munca în care lucrătorii sunt în mod deosebit expusi riscurilor în caz de defectiune la iluminatul artificial trebuie sa fie prevăzute cu iluminat de siguranta/urgenta de intensitate suficienta.

9. Usi și porți

9.1. Ușile transparente trebuie sa fie marcate corespunzător, la înălțimea vederii.

9.2. Ușile și porțile batante trebuie sa fie transparente sau sa aibă un panou transparent.

10. Zone periculoase

Dacă locurile de munca includ zone periculoase în care, data fiind natura activității, exista riscul caderii lucrătorului sau a unor obiecte, aceste zone trebuie sa fie prevăzute, în măsura în care este posibil, cu dispozitive care sa evite pătrunderea lucrătorilor neautorizati în aceste zone.

Trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru a proteja lucrătorii care sunt autorizați sa pătrundă în zonele periculoase.

Zonele periculoase trebuie marcate clar.

11. Încăperi și zone pentru odihna

11.1. Dacă securitatea sau sănătatea lucrătorilor, în special datorită tipului activității sau prezentei unui număr mai mare de angajați decât cel prevăzut, impun acest lucru, lucrătorilor trebuie sa li se pună la dispoziție încăperi pentru odihna ușor accesibile sau zone pentru odihna corespunzătoare.

Aceasta prevedere nu se aplica dacă lucrătorii sunt angajați în birouri sau în încăperi de lucru similare care oferă posibilități echivalente de relaxare în timpul pauzelor.

11.2. Încăperile și zonele pentru odihna trebuie prevăzute cu mese și scaune cu spatar.

11.3. În încăperile și zonele pentru odihna trebuie luate măsuri corespunzătoare pentru proiectia nefumatorilor impotriva disconfortului cauzal de fumul de tutun.

12. Femei gravide și mame care alaptea

Femeile gravide și mamele care alaptea trebuie sa aibă posibilitatea de a se odihni în poziție culcat în condiții corespunzătoare.

13. Instalații sanitare

13.1. Vestiare și dulapuri pentru îmbrăcăminte

13.1.1. Lucrătorilor trebuie sa li se pună la dispoziție vestiare corespunzătoare dacă aceștia trebuie sa poarte îmbrăcăminte de lucru specială și dacă, din motive de sănătate sau de decența, nu li se poate cere sa se schimbe într-un alt spațiu.

Vestiarele trebuie sa fie ușor accesibile și sa aibă capacitate suficienta.

13.1.2. Vestiarele trebuie sa aibă dotări care sa permită fiecărui lucrator sa isi inchieie îmbrăcăminte personală în timpul programului de lucru.

Dacă este cazul (de exemplu, existenta substanțelor periculoase, umiditate, murdarie), vestiarele pentru îmbrăcăminte de lucru trebuie sa fie separate de vestiarele pentru vestimentatia și efectele personale.

13.1.3. Trebuie sa existe vestiare separate sau o utilizare separată a vestiarelor pentru bărbați și pentru femei.

13.2. Dușuri, cabine de WC-uri și chiuvete

13.2.1. Locurile de munca trebuie dotate astfel încât lucrătorii sa aibă în apropierea lor:

- dușuri, dacă natura activității lor impune acest lucru;

- locuri speciale prevăzute cu un număr corespunzător de cabine de WC-uri și chiuvete.

13.2.2. Dusurile și chiuvetele trebuie prevăzute cu apa curenta rece (și apa calda, dacă este necesar).

13.2.3. Trebuie prevăzute dușuri separate sau trebuie asigurata utilizarea separată a dusurilor pentru bărbați și pentru femei.

Trebuie prevăzute cabine de WC-uri separate sau trebuie asigurată utilizarea separată a cabinelor de WC-uri pentru bărbați și pentru femei.

14. Echipamente de prim ajutor

Locurile de munca trebuie dotate cu echipamente de prim ajutor.

Echipamentele trebuie să fie marcate corespunzător și să fie ușor accesibile.

15. Lucrători cu dizabilități

La organizarea locurilor de munca trebuie să se țină seama de lucrătorii cu dizabilități, dacă este necesar.

Această prevedere se aplică în special în ceea ce privește ușile, căile de comunicație, scarile, dusurile, chiuvetele, WC-urile și posturile de lucru utilizate sau ocupate direct de lucrătorii cu dizabilități.

16. Circulația pietonilor și vehiculelor

Locurile de munca în spații închise sau în aer liber trebuie organizate astfel încât pietonii și vehiculele să poată circula în condiții de securitate.

17. Locuri de munca în aer liber (dispoziții speciale)

Când lucrătorii sunt angajați la posturi de lucru în aer liber, astfel de posturi de lucru trebuie să fie amenajate pe cât posibil astfel încât aceștia:

- a) să fie protejați împotriva condițiilor meteorologice nefavorabile și, dacă este necesar, împotriva caderii obiectelor;
- b) să nu fie expuși unui nivel de zgomot daunător, nici unor influențe exterioare vătămătoare, cum ar fi gaze, vapori sau praf;
- c) să își poată părăsi posturile de lucru rapid în eventualitatea unui pericol sau să poată primi rapid asistența;
- d) să nu poată aluneca sau cădea.

18. Locuri de munca în condiții de izolare (dispoziții speciale)

18.1. Angajatorul va numi prin decizie o persoană cu atribuții concrete care să supravegheze lucrătorii care lucrează în condiții de izolare.

18.2. Pentru a se putea interveni în timp util în caz de accident sau avarie la locurile de munca în condiții de izolare, acestea vor fi dotate cu mijloace tehnice care permit legătura cu persoana care asigură supravegherea:

- a) constant automat (centrale de supraveghere, dispozitive de alarmare prin unde radio);
- b) periodic automat (radio-telefon, telefon);
- c) periodic prin intermediul unei persoane (apeluri telefonice, radio-telefon, camera de luat vederi și monitor).

19. Principii ergonomice

19.1. Dimensionarea locului de munca se realizează în funcție de particularitățile anatomice, fiziologice, psihologice ale organismului uman, precum și de dimensiunile și caracteristicile echipamentului de munca, ale mobilierului de lucru, de mișcările și deplasările lucrătorului în timpul activității, de distanțele de securitate, de dispozitivele ajutoare pentru manipularea maselor, ca și de necesitatea asigurării confortului psihofizic.

19.2. Eliminarea pozițiilor forțate, nenaturale, ale corpului lucrătorului și asigurarea posibilităților de modificare a poziției în timpul lucrului se realizează prin amenajarea locului de munca, prin optimizarea fluxului tehnologic și prin utilizarea echipamentelor de munca care respectă prevederile reglementărilor în vigoare.

19.3. Locurile de munca la care se lucrează în poziție așezat se dotează cu scaune concepute corespunzător caracteristicilor antropometrice și funcționale ale organismului uman, precum și activității care se desfășoară, corelandu-se înălțimea scaunului cu cea a planului de lucru.

19.4. La locurile de munca unde se lucrează în poziție ortostatică trebuie asigurate, de regula, mijloace pentru așezarea lucrătorului cel puțin pentru perioade scurte de timp (de exemplu, scaune, bănci).

19.5. Echipamentele de munca, mesele și bancurile de lucru trebuie să asigure spațiu suficient pentru sprijinirea comodă și stabilă a membrilor inferioare în timpul activității, cu posibilitatea mișcării acestora.

19.6. Înălțimea planului de lucru pentru poziția așezat sau ortostatică se stabilește în funcție de distanța optimă de vedere, de precizia lucrării, de caracteristicile antropometrice ale lucrătorului și de mărimea efortului membrilor superioare.

19.7. Pentru evitarea mișcărilor de răsucire și aplecare ale corpului, precum și a mișcărilor foarte ample ale brațelor, trebuie luate măsuri de organizare corespunzătoare a fluxului tehnologic, de manipulare corectă a materiilor prime și a produselor la echipamentele de munca la care lucrătorul intervine direct.